

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovi člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00, 102/09 i 54/10), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2010. GODINU I
POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA – OPĆI IZBORI 2010.
HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE 1990

Broj: 03-07-6-489/11
Sarajevo, 25. juni 2012. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS REVIZIJE	5
Predmet revizije	5
Cilj revizije.....	5
Obim revizije.....	5
4. PRETHODNE REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE	6
5.1. NALAZI.....	6
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila reviziju finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice 1990 i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2010. godine.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je izraziti mišljenje na osnovi revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo obavili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovi uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom smo utvrdili da Hrvatska demokratska zajednica 1990 u izvještajnom periodu nije postupila u skladu sa odredbama člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Hrvatska demokratska zajednica 1990 u 2010. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te da je troškove izborne kampanje finansirala u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice 1990 i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2010. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00, 102/09 i 54/10), članom 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 103/08).

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2010. godinu Hrvatska demokratska zajednica 1990 je iskazala prihod u iznosu od 818.437,68 KM¹, što je iskazano u narednoj tabeli:

Red.br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u ukupnom prihodu %
1	Članarina	8.870,89	1,08 %
2	Prilozi fizičkih lica	44.697,00	5,44 %
3	Prilozi pravnih lica	22.475,00	2,73 %
4	Prihodi od imovine	132,42	0,02 %
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00 %
6	Prihodi od poklona	13.640,00	1,66 %
7	Prihodi iz budžeta	732.322,37	89,08 %
	Ukupni prihodi:	822.137,68	100,00 %

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Hrvatska demokratska zajednica 1990 ostvarila je rashode u iznosu od 977.975,88 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Hrvatska demokratska zajednica 1990. Skraćeni naziv stranke je HDZ 1990 i HDZ '90.

Politička stranka je u sudski registar Kantonalnog suda u Mostaru, upisana 13.04.2006. godine, pod brojem: 007-0-R-06-000031.

Sjedište političke stranke je u Mostaru, Nikole Šubića Zrinskog 12/II.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Božo Ljubić, predsjednik stranke.

¹ Podaci su preuzeti iz korigiranog godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu, u kome je Hrvatska demokratska zajednica 1990, u skladu sa odredbom člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, dobrovoljno otklonila nedostatke, u skladu sa preporukama datim u Preliminarnom izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Opći izbori 2010. godine, koji je stranci dostavljen 13.06.2012. godine

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2010. godinu je Ivica Drmać.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu, organizacionu strukturu Hrvatske demokratske zajednice 1990 čine:

- Centralni odbor HDZ 1990 Mostar,
- 6 kantonalnih odbora,
- Organizacijski dio HDZ 1990 Brčko distrikt BiH,
- 2 gradska odbora i
- 32 općinska odbora.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije su godišnji finansijski izvještaj za 2010. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2010. godine Hrvatske demokratske zajednice 1990, i to sljedećih organizacionih dijelova:

- Centralni odbor HDZ 1990 Mostar,
- Kantonalni odbor HDZ 1990 Srednja Bosna,
- Općinski odbor HDZ 1990 Prozor Rama i
- Općinski odbor HDZ 1990 Grude.

Cilj revizije je da se na osnovi provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Hrvatska demokratska zajednica 1990 u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10. Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

Obim revizije finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice 1990 obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih i pravnih lica, poklone koje stranka nije bila obavezna platiti, prihode iz budžeta, kao i finansiranje izborne kampanje u skladu sa poglavljem 15 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je obavila reviziju i pregled finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice 1990 za period od 2006. do 2009. godinu, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama političkoj stranci.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2009. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa nalazima revizije i preporukom revizora da stranka treba postupati u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) i (2) i člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno da se ne finansira prilozi koji su zabranjeni ovim Zakonom, da vodi potpune i tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima.

Nerealizirane preporuke:

Na osnovi uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2010. godinu, utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica 1990 nije ispoštovala preporuke koja se odnose na poštivanje odredbi člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

Hrvatska demokratska zajednica 1990 nije ispoštovala odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka².

Hrvatska demokratska zajednica 1990 nije uspostavila potpune evidencije o prihodima i rashodima svih organizacionih dijelova, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Dva organizaciona dijela stranke, u poslovnim knjigama nemaju uspostavljene evidencije o svojim prihodima i rashodima, dok su evidencije o rashodima i obavezama kod znatnog broja organizacionih dijelova nepotpune.

- U poslovnim knjigama stranka nije iskazala prihode i rashode Općinskog odbora HDZ 1990 Ravno.

Uvidom u dokumentaciju, koju je na zahtjev Centralne izborne komisije BiH dostavila Općina Ravno, utvrđeno je da je ova Općina u skladu sa Odlukom broj: 114-03/10 od 10.09.2010. godine izdvojila sredstva u iznosu od 2.000,00 KM za finansiranje Hrvatske demokratske zajednice 1990 i ista 28.09.2010. godine uplatila gotovinski na blagajnu političke stranke.

- Stranka nije uspostavila evidenciju o prihodima i rashodima Općinskog odbora HDZ 1990 Zavidovići. Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, stranka je dostavila Izjavu predsjednika ovog općinskog odbora, u kojoj isti navodi da stranka za svoj rad i djelovanje koristi njegov privatni prostor, te ističe da bi cijena zakupa iznosila 100,00 KM mjesečno. U skladu sa odredbama člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je bila obavezna u poslovnim knjigama evidentirati nenovčanu donaciju u iznosu od 1.200,00 KM, kao i troškove zakupnine ovog organizacionog dijela stranke u pomenutom iznosu.

- U poslovnim knjigama stranka nije evidentirala troškove zakupnine za poslovni prostor koji je, na osnovi ugovora o zakupu sa HKD Napredak Sarajevo, koristio Općinski odbor HDZ 1990 Zenica. Prema ugovoru o zakupu, poslovni prostor u Napretkovom Hrvatskom domu "Kralj Tomislav", površine 15,50 m² po cijeni zakupa od 10,00 KM/m², Hrvatska demokratska zajednica 1990 koristi sa još dvije političke stranke.

(2) Hrvatska demokratska zajednica 1990 nije obračunala, niti platila, a također u poslovnim knjigama nije iskazala obavezu po osnovu poreza i doprinosa, na isplate naknada fizičkim licima, koje imaju karakter ličnih primanja i iste su ooprezive u skladu sa poreznim

² Prema odredbi člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna uspostaviti potpune i tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima.

propisima. Neiskazivanjem poreznih obaveza u poslovnim knjigama, stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Uvidom u evidencije na osnovi kojih je Hrvatska demokratska zajednica 1990 izvršila isplate naknada posmatračima u iznosu od 32.652,60 KM, utvrđeno je da isplaćena sredstva imaju karakter ličnih primanja, a da na ista stranka nije platila porez i doprinose u skladu sa poreznim propisima, odnosno Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dohodak³.

Na osnovi poslovne dokumentacije općinskih odbora stranke, koji su bili predmetom revizije, utvrđeno je da je Općinski odbor HDZ 1990 Prozor-Rama iz blagajne izvršio gotovinske isplate fizičkim licima u iznosu od 6.080,00 KM⁴ i Općinski odbor HDZ 1990 Grude u iznosu od 2.600,00 KM⁵, posmatračima na Općim izborima 2010. godine, a da pri tome nije plaćen porez i doprinos na lična primanja, niti je u poslovnim knjigama iskazana porezna obaveza.

- Hrvatska demokratska zajednica 1990 je tokom 2010. godine izvršila isplate u iznosu od 28.130,00 KM i u finansijskom izvještaju po tom osnovu iskazala trošak, klasificiran kao ostale naknade za rad. Također, sredstva isplaćena po ovoj osnovi imaju karakter ličnih primanja, pa je stranka bila obavezna na ista, u skladu sa poreznim propisima, obračunati i uplatiti porez i doprinose.

Uvidom u poslovnu dokumentaciju Općinskog odbora HDZ 1990 Grude, koji je bio predmetom revizije, utvrđene su isplate po ugovoru o djelu fizičkim licima i to jednoj osobi sedam uplata po 500,00 KM i drugoj osobi uplata od 1.000,00 KM, što ukupno iznosi 4.500,00 KM. Stranka uz isplatu naknada fizičkim licima, suprotno poreznim propisima, nije obračunala, niti platila pripadajući porez i doprinos, niti je u finansijskom izvještaju iskazala trošak, odnosno neizmirenu poreznu obavezu.

Pored pomenutih općinskih odbora, izbjegavanje uplate poreznih obaveza, te izbjegavanje evidentiranja troškova po toj osnovi utvrđeno je i kod drugih organizacionih dijelova stranke, koji su isplatili značajne iznose naknada za rad, koja imaju karakter ličnih primanja i to: OO HDZ 1990 Stolac u iznosu od 6.000,00 KM, OO HDZ 1990 Vitez u iznosu od 4.800,00 KM, OO HDZ 1990 Uskoplje u iznosu od 3.600,00 KM, KO posavskog kantona u iznosu od 2.800,00 KM, OO HDZ 1990 Bihać u iznosu od 1.600,00 KM, OO HDZ 1990 Široki Brijeg u iznosu od 1.000,00 KM, te OO HDZ BIH Novi Travnik u iznosu od 500,00 KM.

- (3) U poslovnim knjigama su pogrešno iskazani podaci o prometu novčanih sredstava putem, blagajne Općinskoga odbora HDZ 1990 Grude.

Kroz blagajničku evidenciju ovog organizacionog dijela stranke evidentiran je promet gotovine u iznosu od 6.163,94 KM.

Uvidom u izvode sa transakcijskoga računa sa koga su sredstva prenošena na blagajnu, utvrđeno je da je ovaj organizacioni dio stranke ostvario promet gotovine kroz blagajnu u iznosu od 11.372,00 KM.

Stranka, suprotno računovodstvenim propisima i propisima koji reguliraju blagajničko poslovanje, gotovinske transakcije nije evidentirala u trenutku kada su one izvršene,

³ Zakon o porezu na dohodak ("službene novine Federacije BiH", br. 10/08, 9/10 i 44/11) i Pravilnik o primjeni zakona o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", broj: 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11 i 20/12)

⁴ Pojedinačne isplate po 50,00 KM

⁵ Pojedinačne isplate po 100,00 KM

evidencije su nepotpune i sve su evidentirane kroz jedan blagajnički izvještaj koji obuhvata period od 01.01. do 31.12.2010. godine.

Troškovi izborne kampanje

Hrvatska demokratska zajednica 1990 je postupila u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, odnosno ispoštovala je zakonom propisani limit na troškove izborne kampanje. U svrhu izborne kampanje stranka je potrošila 456.094,19 KM. Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM po biraču u svakom izbornom krugu⁶, prema broju birača, koje je objavila Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Prema podacima Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, Hrvatska demokratska zajednica 1990 je u svrhu izborne kampanje mogla potrošiti 1.462.643,00 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj demokratskoj zajednici 1990 da se pridržava odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovi uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da u skladu sa članom 11. stav (1) Zakona uspostavi potpune i blagovremene evidencije o prihodima i rashodima svih organizacionih dijelova stranke,*
- *da svoje poslovanje i finansijsko izvještavanje uskladi sa računovodstvenim, poreznim i drugim finansijskim propisima,*
- *da blagajničko poslovanje uskladi sa važećim zakonskim propisima,*
- *da uspostavi internu kontrolu i sistem nadzora nad poslovanjem nižih organizacionih dijelova stranke.*

KOMENTAR:

Hrvatska demokratska zajednica 1990 se u datom roku izjasnila na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu, koji je stranci dostavljen dana 13.06.2012. godine.

Stranka je u skladu sa odredbom iz člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka dobrovoljno otklonila nedostatke u finansijskom izvještaju koje je bilo moguće otkloniti, odnosno prijavila je priloge dva fizička lica, pravnom licu je izvršila povrat zabranjenog priloga u iznosu od 500,00 KM, pravilno je iskazala promet gotovine putem transakcijskog računa i blagajne, u finansijski izvještaj je unijela prihode i rashode koje su prethodno bili propušteni, te dostavila korigirane obrasce finansijskog izvještaja.

Služba za reviziju je uvažila dobrovoljne ispravke finansijskog izvještaja, te korigovala nalaze revizije iz preliminarog revizijskog izvještaja, koji se odnose na kršenje odredbi člana 6, člana 8. stav (2) i člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

⁶ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava na način što se broj birača u svim izbornim jedinicama, u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata, pomnoži sa: 30 feninga za načelnika općine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine općine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

Također, ističemo da je Hrvatska demokratska zajednica 1990 izračunala porezne obaveze za svoja 24 organizaciona dijela, koja tokom 2010. godine nisu izvršila uplate poreza na dohodak i doprinose na isplate fizičkim osobama. Porezne obaveze u iznosu od 11.614,11 KM, stranka je unijela u korigovani finansijski izvještaj, te nižim organizacionim dijelovima stranke naložila da uplate istih izvrše u što kraćem roku i evidentiraju ih u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju za 2012. godinu.

Zahvaljujemo ovlaštenoj osobi za finansijske izvještaje i osoblju Centralnog odbora Hrvatske demokratske zajednice 1990, za dobru i korektnu saradnju tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Mr. Hasida Gušić – šefica Službe za reviziju

Veliborka Kenjić – revizorica

Anela Burdžović–Kapić – pomoćnica revizorice